

HEURISTIC SEARCH

Bài toán người bán hàng (Greedy Traveling Salesman)

- Cho N thành phố, trong đó hai thành phố bất kỳ đều có nối với nhau.
- Một người xuất phát tại một thành phố, đi qua tất cả các thành phố còn lại một lần duy nhất, và trở về thành phố xuất phát.
- Hãy xác định lộ trình cho người đó sao cho tổng chi phí là thấp nhất.

Thuật giải GTS1:

Ý tưởng: cố gắng đạt được lời giải tốt nhất ở mỗi bước thực hiện bằng cách chọn đường đi có chi phí thấp nhất tại đường đi hiện tại và tiếp tục đi.

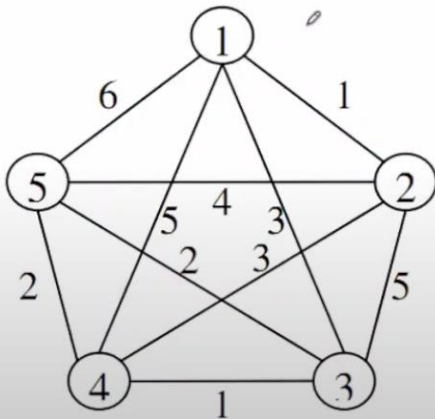
Xây dựng một lịch trình **TOUR** có chi phí là **COST** tối thiểu cho bài toán, trong trường hợp phải qua N – thành phố với ma trận chi phí là **C** và bắt đầu tại đỉnh **U**.

Không tối ưu, tối ưu tại thời điểm chọn điểm mới nhưng không tổng quát.

Không đảm bảo được lộ trình ngắn nhất.

Ví dụ minh họa 1: GTS1

Hãy xác định lộ trình cho người du lịch đi qua 5 thành phố như đồ thị bên dưới bằng thuật toán GTS1.

$$c_{ij} = \begin{pmatrix} \infty & 1 & 3 & 5 & 6 \\ 1 & \infty & 5 & 3 & 4 \\ 3 & 5 & \infty & 1 & 2 \\ 5 & 3 & 1 & \infty & 2 \\ 6 & 4 & 2 & 2 & \infty \end{pmatrix}$$

Khởi đầu: Tour := \emptyset , Cost := 0, V := 1

Chọn W = 2: Tour = {(1,2)}, Cost = 1

Chọn W = 4: Tour = {(1,2), (2,4)}, Cost = 4

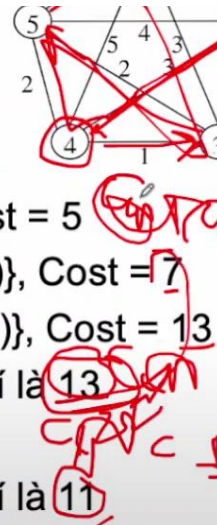
Chọn W = 3: Tour = {(1,2), (2,4), (4,3)}, Cost = 5

Chọn W = 5: Tour = {(1,2), (2,4), (4,3), (3,5)}, Cost = 7

Trở về: Tour = {(1,2), (2,4), (4,3), (3,5), (5,1)}, Cost = 13

Chu trình: 1 → 2 → 4 → 3 → 5 → 1, chi phí là 13

Chu trình: 1 → 2 → 5 → 4 → 3 → 1, chi phí là 11

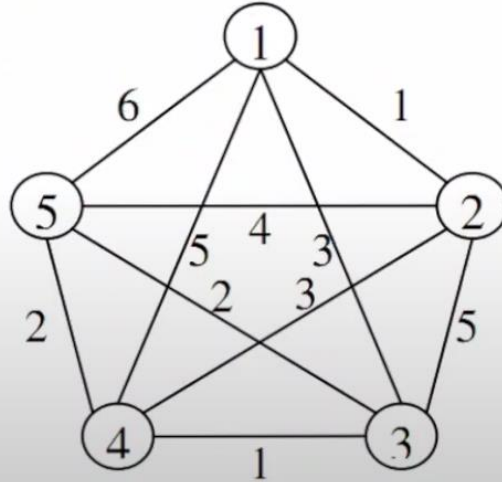

Thuật giải GTS2:

GTS2 - tạo ra các lịch trình từ p thành phố xuất phát riêng biệt, cho bài toán: *Tìm lịch trình của người bán hàng qua N thành phố đã nói, trong đó $1 < P < N$. Khi đó, P lịch trình được tạo ra tuần tự và **chỉ lộ trình tốt nhất** đã tìm thấy được giữ lại mà thôi.*

GTS2: Các giá trị Input: N, P, ma trận chi phí C và P thành phố khởi tạo: $\{V_1, V_2, \dots, V_p\}$

Hãy xác định lộ trình cho người du lịch đi qua 5 thành phố như đồ thị bên dưới bằng thuật toán GTS2 với $P = 3$ (chọn đỉnh 1, 2, 4).

Chọn $P = 3$ đỉnh xuất phát khác nhau, kết quả thực hiện của thuật toán là:

- Chọn xuất phát từ thành phố 1:
 - Chu trình: $1 \rightarrow 2 \rightarrow 4 \rightarrow 3 \rightarrow 5 \rightarrow 1$, chi phí là 13. $\text{Cost}(1)=13$
 - $\text{Cost} = \text{Cost}(1) = 13$.
- Chọn xuất phát từ thành phố 2:
 - Chu trình: $2 \rightarrow 1 \rightarrow 3 \rightarrow 4 \rightarrow 5 \rightarrow 2$, chi phí là 11. $\text{Cost}(2)=11$
 - $\text{Cost}(2)=11 < 13=\text{Cost}(1) \Rightarrow \text{Cost} = \text{Cost}(2)=11$.
- Chọn xuất phát từ thành phố 4:
 - Chu trình: $4 \rightarrow 3 \rightarrow 5 \rightarrow 2 \rightarrow 1 \rightarrow 4$, chi phí là 13. $\text{Cost}(4)=13$
 - $\text{Cost}=11 < 13=\text{Cost}(4) \Rightarrow \text{Cost} = 11$

Vậy lời giải tốt nhất là xuất phát từ thành phố 2 với chi phí là 11.

Thuật giải leo đồi (Hill-Climbing Search)

Trong tìm kiếm trên đồ thị, chiến lược của việc thử đạt tới đích bằng cách *lựa chọn những đỉnh mà được dự đoán trước là gần tới đích nhất* thì được gọi là Hill-Climbing.

Đặc biệt là thứ tự chọn lựa những đỉnh sau n . Tính $\hat{h}(n_i)$ cho những đỉnh con: (n_1, n_2, \dots, n_m) của n . Sau đó chọn đỉnh có $\hat{h}(n_i)$ là nhỏ nhất làm đỉnh kế.

$n := \text{Start node}$.

Loop: If Goal(n) Then Exit (*Success*)

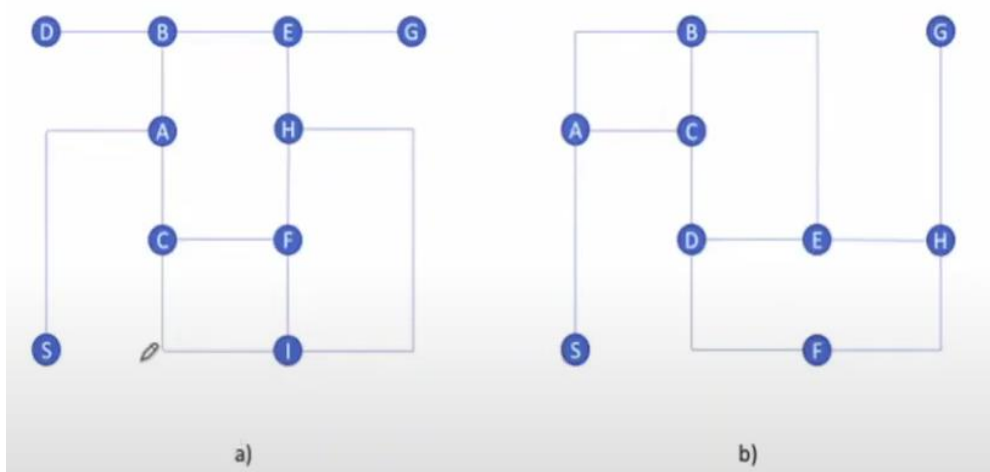
Expand n . Compute $\hat{h}(n_i)$ for all Child node n_i and take the child node which gives minimum value as *next* n .

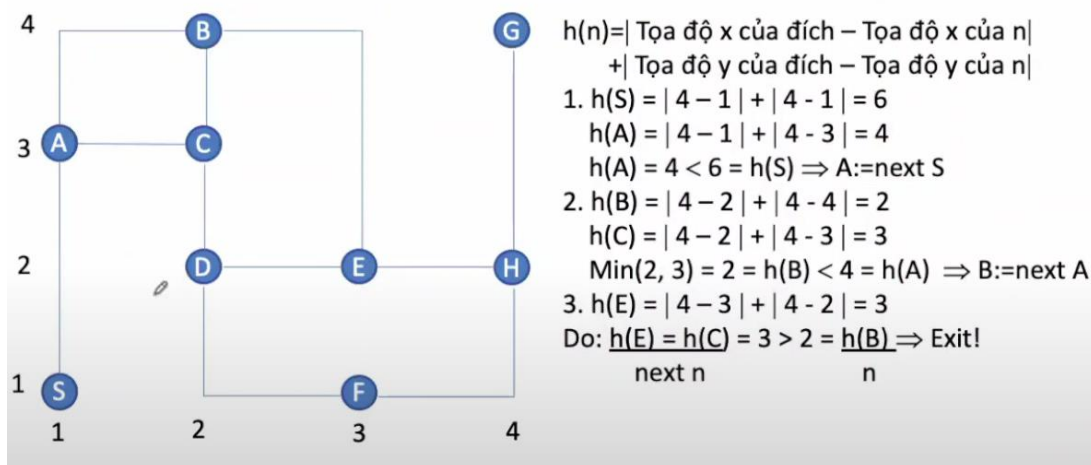
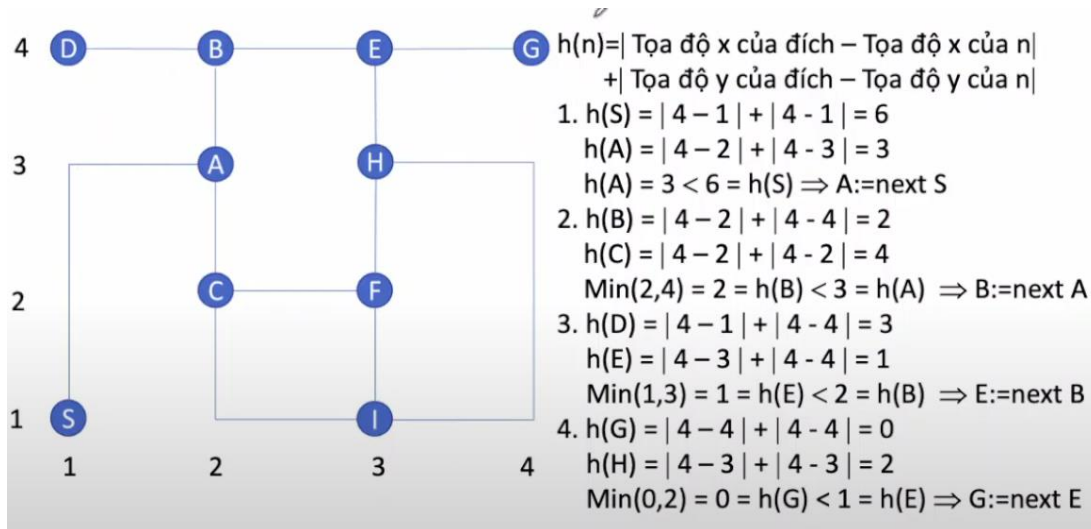
If $\hat{h}(n_i) < \hat{h}(\text{next } n)$ Then Exit (*Fail*)

$n := \text{next } n$.

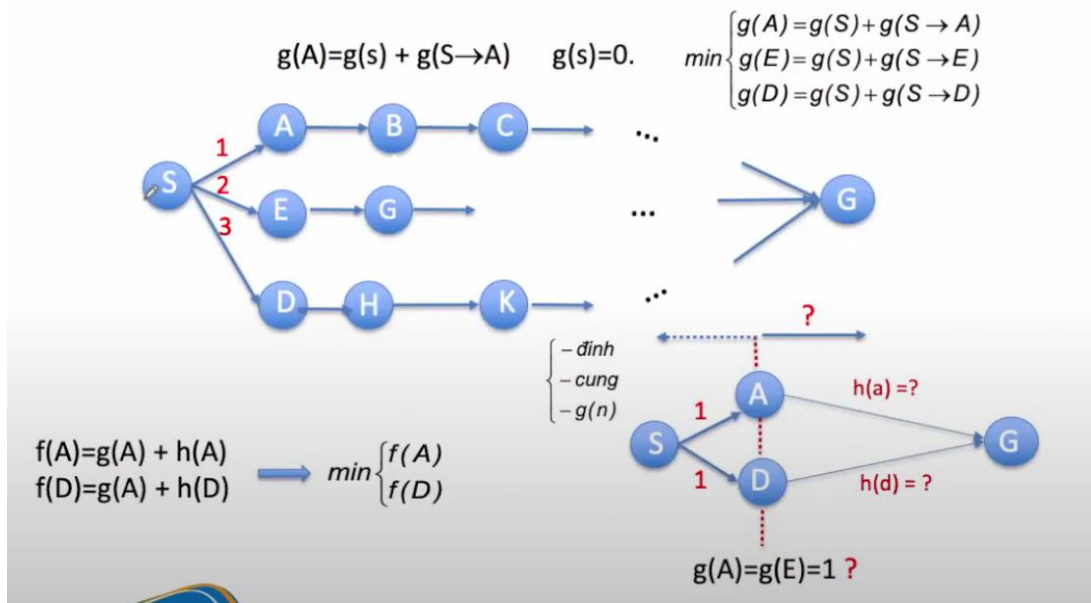
Goto **Loop**.

Ví dụ minh họa 1:

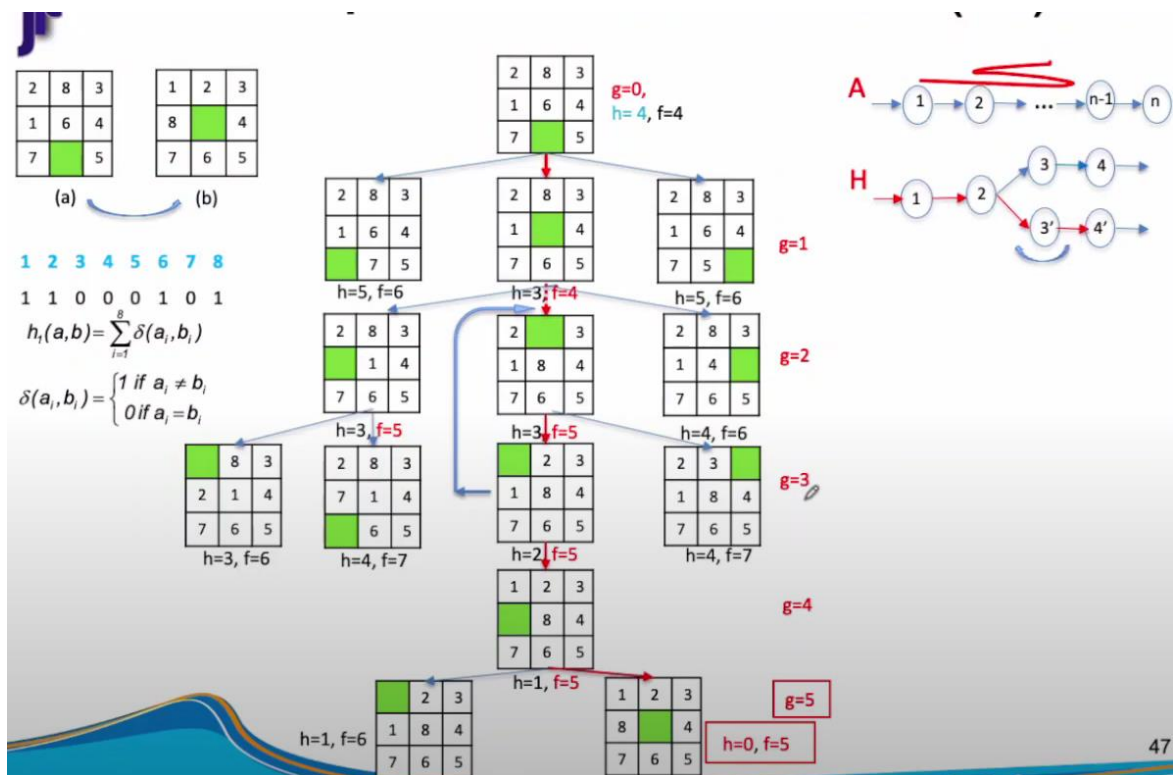

Hàm Heuristic

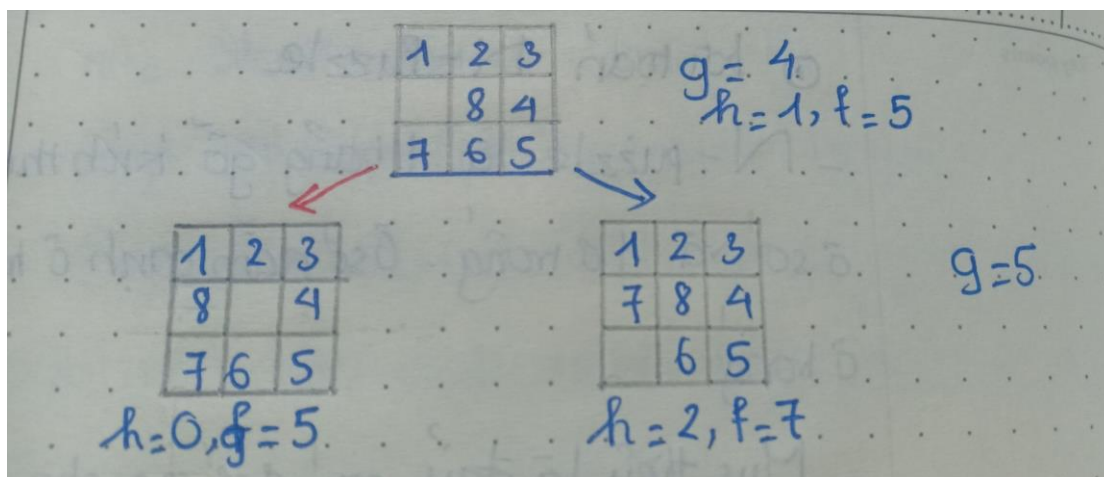
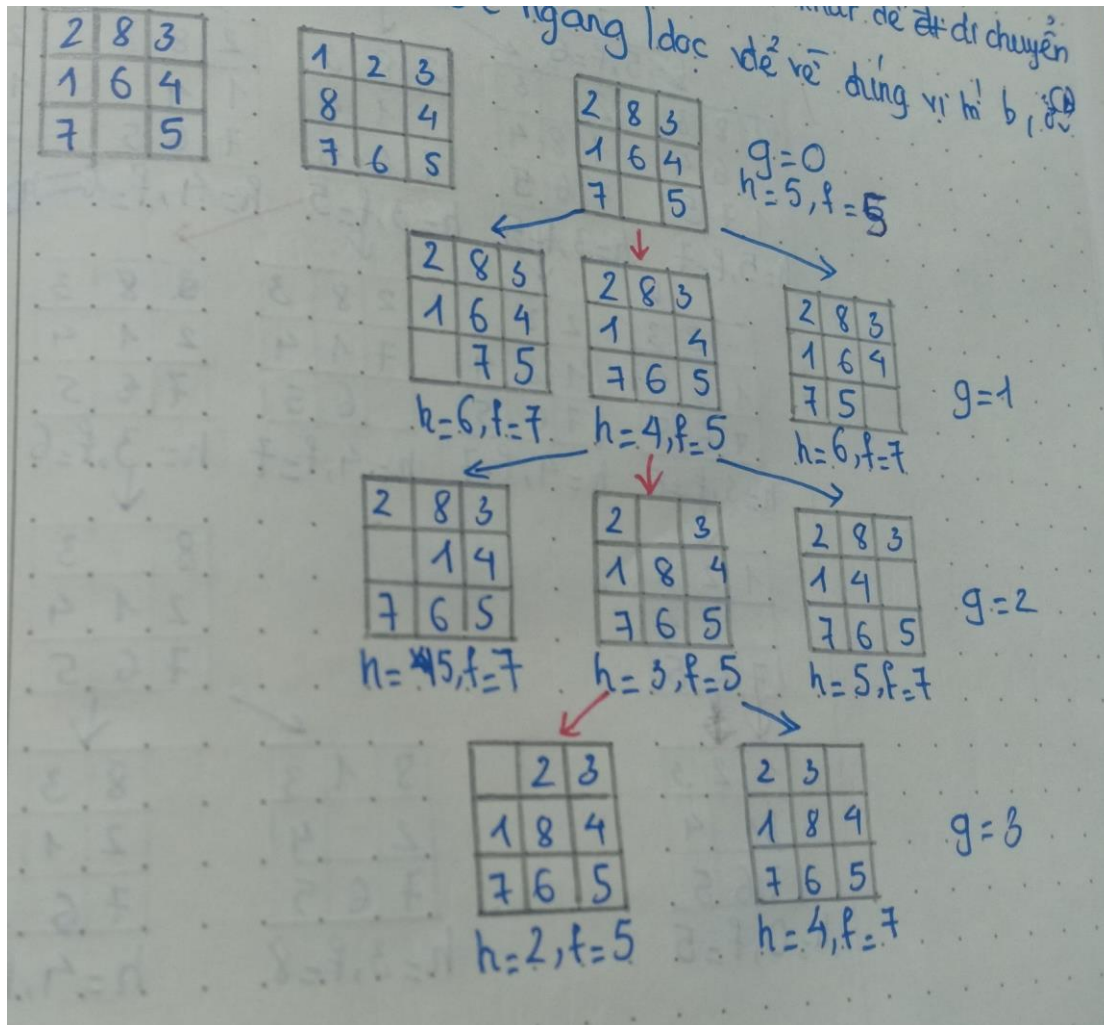

Bài toán N-Puzzle

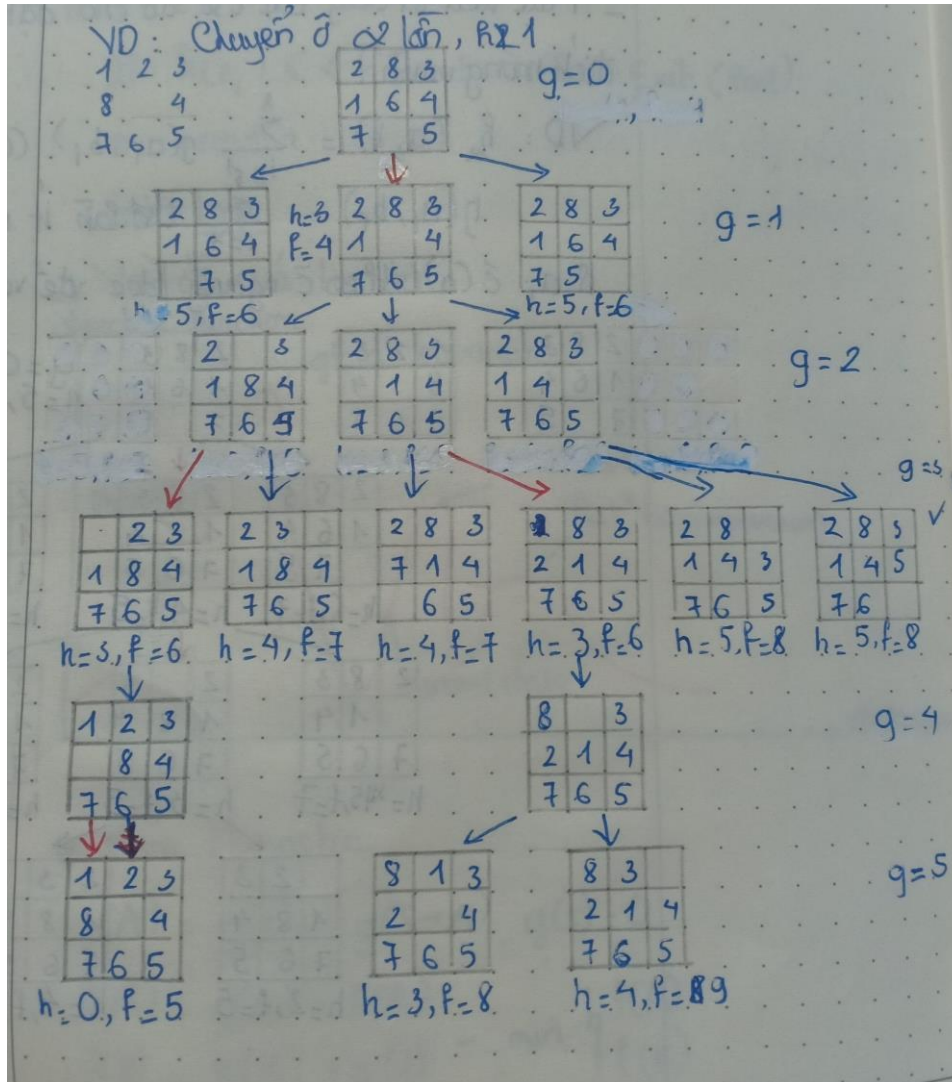
Ví dụ minh họa 1: Chuyển ô 1 lần (Hàm Heuristic là nếu vị trí ko đúng = 1, đúng = 0)

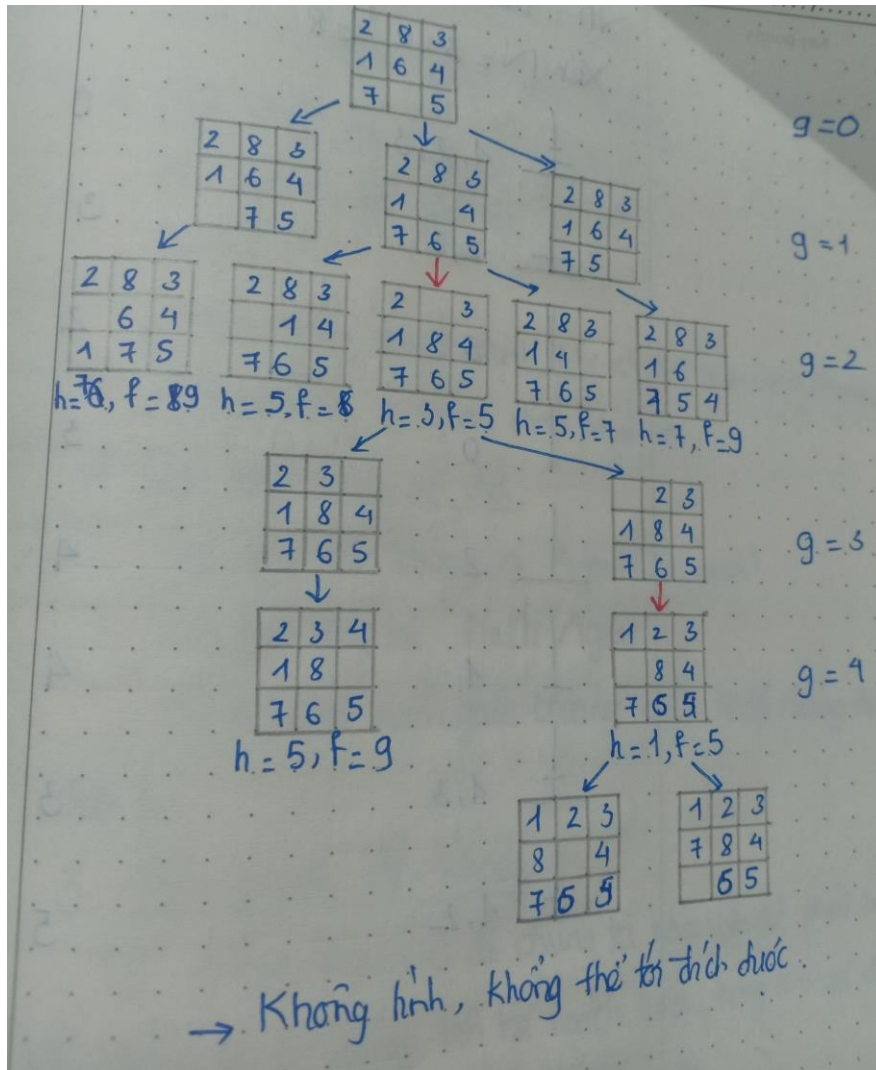
Ví dụ minh họa 2: Chuyển ô 1 lần với hàm heuristic là số lần ít nhất di chuyển để ô về đúng

Ví dụ minh họa 3: Chuyển ô 2 lần (Hàm Heuristic là nếu vị trí ko đúng = 1, đúng = 0)

Ví dụ minh họa 4: Chuyển ô 2 lần với hàm heuristic là số lần ít nhất di chuyển để ô về đúng

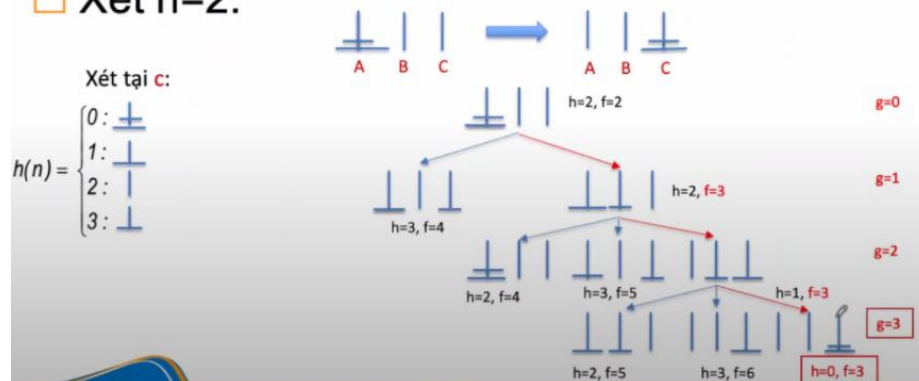

Ví dụ minh họa 5: Tháp Hà Nội với $n=2$

□ Tổng quát: n – đĩa (Tháp).

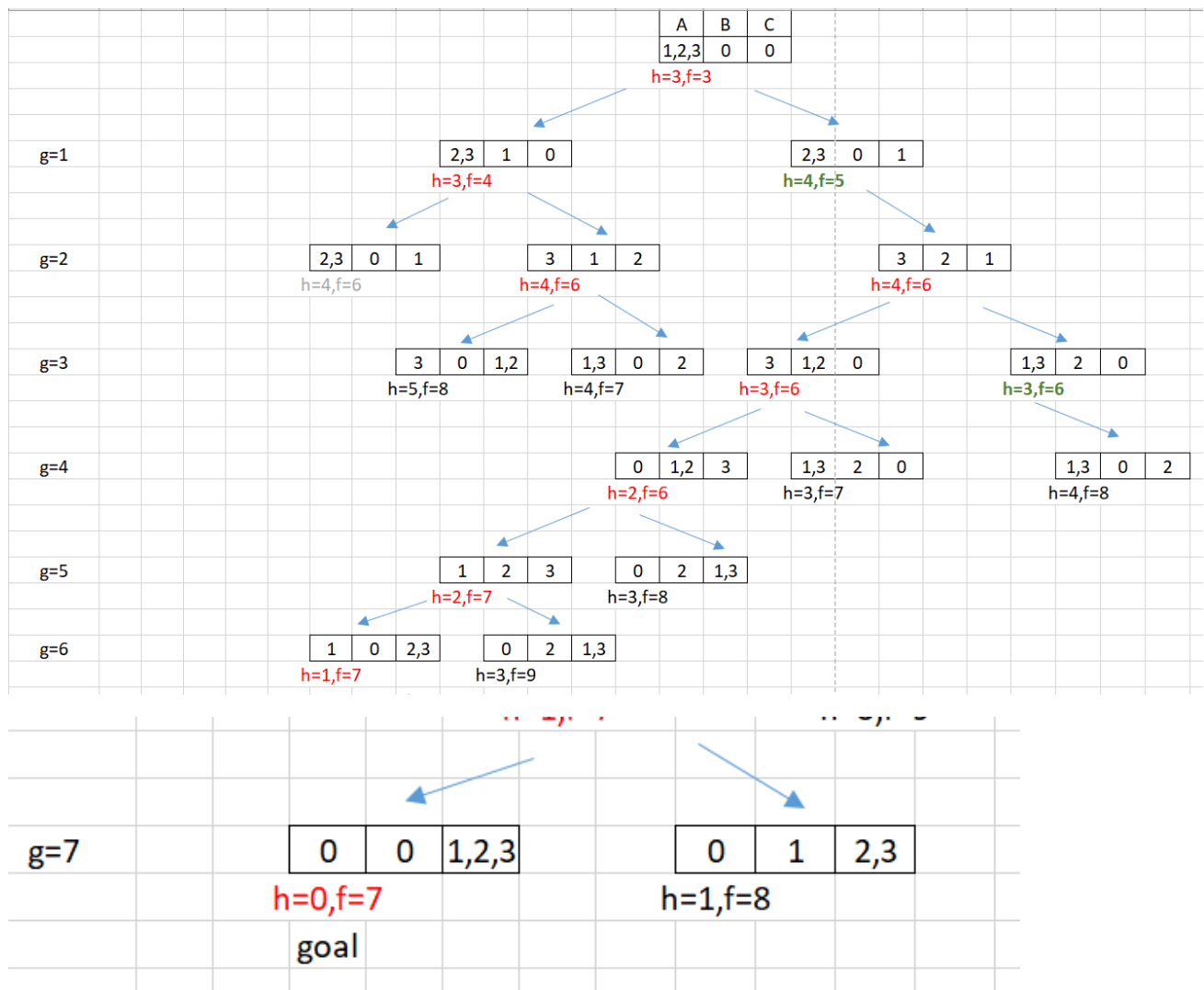
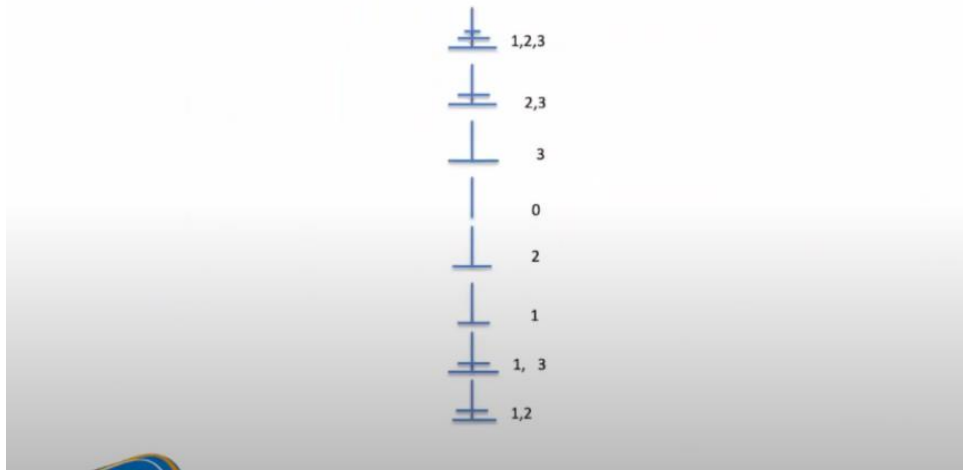
- Số lần dịch chuyển: $2^n - 1$ (Đệ qui)

□ Xét $n=2$.

Ví dụ minh họa 6: Tháp Hà Nội với $n=3$

□ $N=3: 2^3=8$

Ví dụ minh họa 7: Bài toán phân công việc

Bài toán:

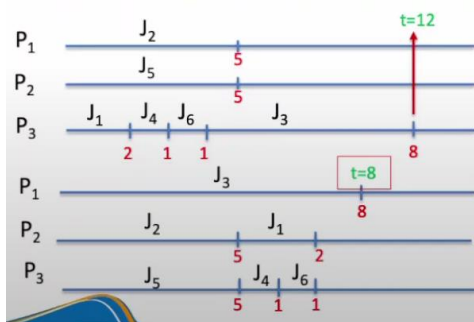
- n - xử lý như nhau: P_1, P_2, \dots, P_n
- m - công việc: J_1, J_2, \dots, J_m
- Thời gian hoàn thành: t_1, t_2, \dots, t_m
- Các xử lý diễn ra đồng thời
- Mọi xử lý P_i đều có thể xử lý J_k
- Thời gian nạp J_k lên P_i là bằng 0
- P_i xử lý xong J_k thì mới dừng

Hãy lên phương án bố trí thực hiện J_k sao cho t_{\min}

Mô hình 1:

- 03 xử lý: P_1, P_2, P_3
- 06 công việc: $t_1=2, t_2=5, t_3=8, t_4=1, t_5=5, t_6=1$

□ $PA_1: (J_2, J_5, J_1, J_4, J_6, J_3)$

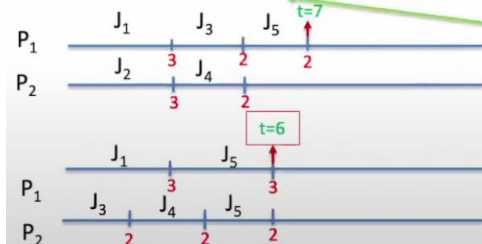
Nguyên lý Sắp thứ tự

$PA_2 = (J_3, J_2, J_5, J_1, J_4, J_6)$
8 5 5 2 1 1

Mô hình 2:

- 02 xử lý: P_1, P_2
- 05 công việc: $t_1=3, t_2=3, t_3=2, t_4=2, t_5=2$

□ $PA_1: (J_1, J_2, J_3, J_4, J_5)$

Nguyên lý Sắp thứ tự

□ $PA_2: (J_1, J_3, J_4, J_2, J_5)$
3 2 2 3 2

Ví dụ minh họa 8: Bài toán đóng gói (Packing Problem)

□ Chúng ta có các loại thùng như sau:

H₁: Thứ tự các đối tượng: tùy ý

Cách xếp: theo thứ tự tùy ý

H₃: Thứ tự các đối tượng: tùy ý

Cách xếp: ưu tiên trùng khít

H₂: Thứ tự các đối tượng: sắp theo thứ tự giảm dần

Cách xếp: theo thứ tự giảm dần

H₄: Thứ tự các đối tượng: sắp theo thứ tự giảm dần

Cách xếp: ưu tiên trùng khít

